

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Elena Covalenco,

Judecători

Iurie Diaconu,

Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2018, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin în cauza penală în privința lui

Pogor Petru.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 29.06.2017 - 19.10.2017;
2. Instanța de apel: 01.11.2017 - 08.05.2018;
3. Instanța de recurs: 17.07.2018 - 07.11.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 octombrie 2017, Pogor Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal la 1 an și 10 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea și manipularea cu substanțe narcotice, psihotrope sau analoage a lor pe un termen de 4 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 3 ani și 6 luni.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Pogor Petru, în perioada de timp de până la 22 mai 2017, ora 20.40, urmărind scopul păstrării ilegale a analogilor drogurilor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului infracțional, a păstrat asupra sa, fără scop de înstrăinare, un pachetel din polietilenă în care se afla o substanță vegetală mărunțită de culoare roșietică cu un miros specific, care potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-3265 din 19.06.2017 reprezintă cannabinoidul sintetic MDMB (N)- 2201 (C₂₀H₂₈FN₃O₃), în cantitate de 3,144 grame, care potrivit scrisorii nr.4976 din 14.04.2017 parvenite de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr.01-12/632 din 18.04.2017, înregistrată în cancelaria CTCEJ al IGP al MAI la 20.04.2017 cu nr.569, constituie analog al substanței psihotrope ABPINACA-CHM, și care potrivit pct.187 din lista aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, „Cu privire la Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, constituie proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

- procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui P.Pogor să-i fie stabilită o pedeapsă de 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, invocând că prima instanță corect a încadrat acțiunile lui, însă la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art.75 Cod penal, astfel că pedeapsa stabilită fiind una prea blândă și contrară prevederilor art.61 Cod penal, ce nu va atinge scopul de corectare a inculpatului, precum și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și din partea altor persoane, iar aplicarea pedepsei neprivative de libertate în context va duce la încurajarea pe viitor a comiterii infracțiunilor similare de către alte persoane;

- avocatul V.Burduja în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate în limitele minime prevăzute de prevederile art.90 Cod penal, invocând că la stabilirea categoriei de pedeapsă penală, instanța a aplicat una prea dură, în raport cu persoana inculpatului și circumstanțele săvârșirii infracțiunii; - pedeapsa penală și termenul executării sentinței aplicate prin prisma art.90 Cod penal fiind unul riguros, care îi va afecta soarta inculpatului, în opinia sa rezonabil acesta urmând a fi stabilit în limitele de 1 an, reieșind din faptul că P.Pogor a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, s-a căit sincer de fapta comisă, că pentru prima dată a săvârșit o infracțiune și a conștientizat fapta comisă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2018, apelurile declarate de către procuror și avocat în numele inculpatului au fost respinse ca nefondate.

În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și just a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa aplicată, instanța de apel a menționat că, la stabilirea ei, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.61, 75-77 și 90 Cod penală ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, de lipsa circumstanțelor agravante și de prezența celor atenuante, ca - recunoașterea vinei, căința sinceră, precum și influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, astfel că corect a ajuns la concluzia că inculpatului urmează a-i fi aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea executării ei pe un termen de 3 ani și 6 luni sub supravegherea strică a colaboratorilor serviciului de probațiune.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în instanța de apel, pe motiv că instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 și 61 Cod penal, eronat fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece nu s-a dat o evaluare juridică, socială a acțiunilor inculpatului, sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de legea penală, pentru încălcarea cărora a fost adus în fața instanței; - infracțiunea săvârșită de inculpat face parte din categoria celor grave, pentru care aplicarea prevederilor art.90 Cod penal nu este oportună și nu-și va atinge scopul de prevenire a comiterii infracțiunilor pe viitor, precum și corijarea acestuia; - aplicarea unei pedepsei prea blânde, poate doar să

încurajeze comiterea pe viitor a altor infracțiuni; - concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fapt ce contravine prevederilor art.394 alin.(2) pct.3) Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele aplicării față de inculpat a instituției suspendării executării pedepsei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Potrivit textelor recursului, procurorul invocă drept temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept în cazul în care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile pe care se întemeiază recursul, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare.

Totodată, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârea instanței de apel referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, considerând că a fost individualizată contrar prevederilor legale, fiind una prea blândă.

Referitor la dezacordul recurentului cu pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță și menținută de instanța de apel, Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sancțiunea art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal, în baza căruia P.Pogor a fost declarat vinovat, la momentul comiterii faptei prevedea o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de la 1 la 6 ani. Prima instanță, ținând cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, precum și de faptul că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, anterior nu a fost tras la răspundere penală, i-a stabilit pedeapsa lui P.Pogor în baza art.217 alin.(4) lit.b) Cod penal de 1 an și 10 luni închisoare.

Prin urmare, Colegiul penal consideră neîntemeiat motivul recurentului, precum că pedeapsa principală a fost greșit individualizată, la care instanța de apel nu a ținut cont de gravitatea și impactul definitiv al infracțiunii săvârșite.

Colegiul penal atestă că, pedeapsa penală se aplică numai de către instanțele judecătorești. Legiuitorul stabilește prin lege pedepsele pentru infracțiuni și criteriile de individualizare a lor. Călăuzindu-se de aceste criterii, instanța de judecată, la stabilirea și aplicarea pedepsei infractorului, realizează voința legiuitorului, și nu a sa.

Potrivit dispozițiilor art.7, 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de

aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76-77 Cod penal.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, iar limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei s-au valorificat anume în această ordine, deoarece prima instanță, ca și instanța de apel, care a considerat justă soluția acesteia, la stabilirea pedepsei principale lui P.Pogor de 1 an și 10 luni închisoare, a dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei, numindu-i acestuia o pedeapsă corect individualizată, care este în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat, luând în considerație gradul de pericol social la infracțiuni comise, că aceasta face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, precum de prezența circumstanțelor atenuante și lipsa celor agravante, acesta fiind într-un raport rezonabil cu fapta comisă și scopul sancțiunii penale.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că pedeapsa stabilită inculpatului P.Pogor este prea blândă, și că decizia instanței nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei stabilite, nu pot fi reținute, deoarece din conținutul deciziei se observă, că instanța de apel și-a motivat soluția adoptată și hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și aceasta nu contravine prevederilor art.394 Cod de procedură penală.

În continuare, după efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilire a duratei și cuantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa aplicată inculpatului, acesta trebuie să o execute real ori sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă.

Sub acest aspect, Colegiul remarcă că atât prima instanță, cât și instanța de apel sub raportul personalității inculpatului, că este o persoană relativ tânără, este la prima sa abatere de la prevederile legale, că anterior nu a mai fost atras la răspundere penală și nici nu au fost pornite careva cauze penale în privința sa, că acesta benevol a predat substanțele narcotice, recunoscând că îi aparțin lui, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, au ajuns la concluzia că scopul pedepsei va fi atins prin suspendarea executării pedepsei stabilite lui P.Pogor, pe un termen de probațiune de 3 ani și 6 luni închisoare.

Colegiul penal consideră că, atât prima instanță, cât și instanța de apel, care a considerat justă soluția acesteia, la stabilirea pedepsei inculpatului a respectat prevederile legii, fiindcă suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia și în atare situație, careva interdicții de suspendare condiționată a executării pedepsei de 1 an și 10 luni închisoare stabilite inculpatului, legea nu prevede, deoarece suspendarea executării condiționate a pedepsei, conform art.90 alin.(4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni de categorie gravă.

În concluzie, Colegiul penal conchide că pedeapsa fixată inculpatului este în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, fiind în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale de care a fost recunoscut vinovat, iar aplicarea art.90 Cod penal în privința lui V.Pogor s-a efectuat în limitele legii, considerând că stabilirea pedepsei condiționate acestuia va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare, nefiind absolut necesară izolarea lui de societate. Astfel că, în cauză au fost respectate principiile generale de stabilire a pedepsei, aceasta fiind individualizată conform prevederilor legale.

De asemenea, în sensul enunțat supra, este de remarcă și faptul că la nivel comunitar și internațional există o serie de reglementări juridice care promovează necesitatea implementării sancțiunilor penale alternative la pedeapsa închisorii, dintre care fac parte Regulile de la Tokyo, Regulile de la Beijing, Recomandarea Comitetului de miniștri al statelor membre UE nr.(92) 16, referitoare la Regulamentul European privind sancțiunile și măsurile comunitare, din care rezultă că suspendarea condiționată a executării pedepsei se subsumează categoriei sancțiunilor penale alternative la pedeapsa închisorii și în acest context se impune a fi percepută ca având fizionomia unei adevărate pedepse, care este o măsură de constrângere și un mijloc de reeducare a condamnatului, prin executarea căreia se urmărește formarea unei atitudini corecte față de muncă, față de ordinea de drept și față de regulile de conviețuire socială.

Pe motivele reținute supra, instanța de recurs va respinge afirmațiile recurentului, precum că instanța de apel nu s-a expus asupra prevederilor art.61,75,76 Cod penal și că nu a indicat motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece din partea descriptivă a deciziei rezultă clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, care au fost just reținute și care s-a apreciat reieșind din scopul pedepsei aplicate, ce poate fi atins în absența executării efective a acesteia, din pericolozitatea scăzută a inculpatului, dublată de încrederea în posibilitatea îndreptării acestuia într-o anumită perioadă de timp, coraportată la consecințele negative pe care le implică privarea de libertate, care are impact puternic asupra statusului psiho-fizic, înstrăinarea față de familie și modul său de viață.

Prin urmare, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor art.394 Cod de procedură penală, este bine argumentată, motivată, fiind legală și întemeiată, astfel Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DE C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Moraru Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2018, în cauza penală în privința lui Pogor Petru, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 noiembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan